

Đánh giá trước khi giảng dạy

Trước khi bắt đầu một đơn vị bài học, giáo viên chủ yếu đánh giá để phán đoán được các nhu cầu của học sinh. Khi giáo viên lập kế hoạch cho bài học, đi kèm với chương trình giảng dạy và những tiêu chuẩn, họ cần suy nghĩ xem họ biết gì về việc học tập của học sinh từ những kiến thức trước đó của cùng một chủ đề. Giáo viên nhớ lại những lỗi mà học sinh thường gặp và những kiến thức được cho là khó. Tập hợp các bài kiểm tra và các câu hỏi giúp cho giáo viên có thông tin bổ ích về hiệu quả của việc dạy học trước đó. Loại thông tin này rất hữu ích và quan trọng, làm nền tảng cho việc lập kế hoạch bài giảng nhưng chỉ ở giai đoạn đầu.

Mỗi giáo viên phải biết rằng tất cả các em học sinh rất khác nhau và tất cả các nhóm học sinh đều có những mặt mạnh và tính cách riêng. Mỗi cá nhân học sinh cũng sẽ thay đổi tùy vào cách dạy học mà chúng được học trước đó, và cũng tùy vào sự hiểu biết và mối quan tâm của các em đối với một chủ đề mới.

Bằng cách tổ chức các buổi thảo luận, yêu cầu học sinh điền vào các bảng biểu, sơ đồ hoặc viết vào sổ tay, giáo viên có thể nhận biết việc học sinh hiểu về một chủ đề học tập và thái độ chung của các em về môn học. Việc thu thập thông tin về sự hiểu biết của từng học viên trước khi bắt đầu bài học giúp giáo viên nắm được nhu cầu của học sinh và lên kế hoạch cho các hoạt động học tập nhằm thúc đẩy việc học và giúp các em thành công.

Đánh giá trong quá trình Giảng dạy

Trong tiến trình một bài học, đánh giá cần thỏa mãn được ba mục đích khác nhau:

- Khuyến khích sự tự định hướng và sự cộng tác
- Theo dõi sự tiến bộ
- Kiểm tra sự thông hiểu và khuyến khích tư duy bậc cao

Thông qua nhiều cách đánh giá không chính thức như là nhật ký học tập, những quan sát cá nhân, bảng danh mục và trao đổi, giáo viên có thể thu thập thông tin về sự phát triển kỹ năng của học sinh và về cách các em tư duy, sự hiểu biết của các em về sự tiến triển của vấn đề. Thông tin này giúp giáo viên điều chỉnh việc dạy học bằng những quyết định "tại trận", như là sử dụng thời gian để xem lại một khái niệm trước khi chuyển sang một hoạt động đã được lên kế hoạch hoặc ôn lại một chuỗi các hoạt động để thu hút sự quan tâm của học sinh.

Biết được học sinh đang nghĩ gì về chủ đề cũng giúp giáo viên “điều chỉnh cho phù hợp với việc học tập khác nhau của mỗi cá nhân để chắc rằng tất cả các học sinh hiểu được, luyện tập và nắm vững mọi yếu tố khi các em đang tiến tới mục đích cuối cùng” (Guskey, 2005, trang 33). Thông qua thông tin phản hồi của mỗi học sinh và việc chia nhóm một cách linh động, giáo viên có thể giúp học sinh phát triển từ mốc hiện tại đến mốc cần đạt đến. Việc dạy học đáp ứng được nhu cầu của từng học sinh sẽ tạo ra sự tự tin mà các em cần phải học và thúc đẩy các em quan tâm hơn đến đề tài và thậm chí mạo hiểm trong học tập.

Một mục đích quan trọng khác trong đánh giá là phát triển khả năng tư duy, độc lập và tự định hướng của người học. Trong một vài lớp học, học sinh chỉ nhận được thông tin phản hồi về việc học tập của mình vào cuối mỗi bài học thông qua một bài kiểm tra hoặc một bài thi. Thông thường, khi học sinh nhận ra đã học như thế nào thì lớp học đã chuyển sang bài học khác, và các em ít có cơ hội hoặc chú ý đến việc sửa chữa những lỗi sai đã mắc phải cũng như rèn luyện các kĩ năng.

Trong một lớp học, việc đánh giá được thực hiện thường xuyên dưới nhiều hình thức khác nhau, học sinh sẽ biết được cần phải học như thế nào để đạt kết quả xuất sắc. Các em thậm chí còn đóng vai trò là người đưa ra các kết quả học tập mình phải đạt được thể hiện bằng chất lượng của sản phẩm học tập hoặc các bài trình bày. Phụ huynh và học sinh luôn nhận được thông tin phản hồi, đặc biệt là những thông tin về tình hình học tập của học sinh cũng như những biện pháp giúp các em tiến bộ. Học sinh hình thành được các kỹ thuật để đánh giá tư duy và việc học tập của mình so với mức xuất sắc trong chuẩn kiến thức và kĩ năng của môn học. Các em có cơ hội để thể hiện mình khi làm việc cá nhân cũng như khi hoạt động theo nhóm để hợp tác cùng giải quyết các vấn đề. Khi học sinh sử dụng những kết quả đánh giá để thiết lập những mục tiêu cụ thể, các em có thể tận dụng tối đa bài giảng của giáo viên để nâng cao hiệu quả học tập của mình thành những ví dụ điển hình. (Shepard, 2005) và giám sát quá trình tư duy cũng như hoạt động nhóm của mình. Theo Black và đồng nghiệp (Black, Harrison, Lê, & Mashall, 2003), “ Khả năng theo dõi việc học tập của mình có thể là một trong những lợi ích quan trọng nhất của việc đánh giá quá trình” (trang 67). Tự đánh giá cho bản thân và cho bạn bè giúp các em trở thành những người học độc lập, hiểu được những mặt mạnh và nhu cầu của mình, biết cách đặt ra những mục đích và theo dõi sự tiến bộ của bản thân.

Đánh giá sau khi Giảng dạy

Vào cuối bài học, học sinh cần chứng tỏ mình đã học được những gì và giáo viên cần phải biết những gì học sinh đã học được cũng như các em sẽ sử dụng kiến thức nào từ bài học này để làm cơ sở cho bài học tiếp theo. Những bài đánh giá này yêu cầu học sinh trình bày sự thông hiểu và thể hiện kỹ năng đạt được.

Hiểu một nội dung kiến thức ở mức độ thấp có thể được đánh giá thông qua một bài tập hoặc bài kiểm tra, nhưng để đánh giá được thông hiểu ở mức độ cao hơn thì cần phải sử dụng những loại bài tập khác. Khi học sinh chuẩn bị và thực hiện bài trình bày, các em sẽ chứng tỏ khả năng có thể ứng dụng những kiến thức đã học được những tình huống có thật. Những nhiệm vụ này cần phải được thiết kế một cách cẩn thận để biết được mức độ hiểu của học sinh và cung cấp cho các em cơ hội thể hiện việc học tập của mình. Những nhiệm vụ như bài báo cáo, bài luận, những bài trình bày, bài biểu diễn nghệ thuật và những bài minh họa cho phép học sinh thể hiện những nội dung kiến thức các em đã học được, sự cộng tác với các bạn khác, tư duy và quá trình học tập của mình.

Những bài đánh giá dài hạn khác, như những tập hồ sơ môn học và những buổi hội thảo trong quá trình học, sẽ cung cấp cho cả giáo viên và học sinh cơ hội để liên kết các bài học lại với nhau, với cả những nội dung của các môn học khác và với cả mục đích của bản thân. Chúng sẽ giúp học sinh đánh giá được việc học của mình qua từng giai đoạn và sẽ cung cấp cho giáo viên cũng như nhà trường thông tin quan trọng cho việc xây dựng kế hoạch dài hạn.

Xây dựng môi trường văn hóa học tập trong lớp học

Khi lập kế hoạch bài giảng cho một bài học, giáo viên thường nghĩ tới những gì họ sẽ làm, nội dung bài giảng, những hoạt động học tập sẽ được tổ chức, những bài kiểm tra cần phải soạn cùng với đáp án và thang điểm. Khi đánh giá quá trình được thực hiện hằng ngày, giáo viên sẽ bắt đầu phải suy nghĩ nhiều hơn về những gì học sinh học được chứ không phải là mình sẽ dạy những gì cho các em. Thay vì suy nghĩ, " Tôi sẽ giải thích cho học sinh lớp 3 về những cái máy móc đơn giản bằng cách sử dụng một chiếc máy quay video và một đoạn phim minh họa," một giáo viên hỏi, " Tôi có thể yêu cầu học sinh thực hiện hoạt động gì để biết được các em hiểu các máy móc đơn giản đó ?" . Sau khi giúp học sinh hiểu bài ở mức độ cơ bản, giáo viên sẽ nghĩ cách để giúp các em hiểu sâu rộng hơn, theo dõi liên tục xem các em đang học như thế nào. Trong một lớp học như thế này, hoạt động của giáo viên có tính chất giáo dục như là phương tiện để đạt được mục đích, việc học tập của học sinh.

Một hiện tượng khá phổ biến là, học sinh thường đến lớp hằng ngày chỉ để quan tâm xem bài kiểm tra sẽ rơi vào những nội dung nào. Và khi ấy, việc đánh giá trong những lớp học trở thành một trò chơi phỏng đoán. Giáo viên muốn học sinh học những gì sẽ có trong bài kiểm tra mà không cho các em biết chính xác sẽ có nội dung gì bởi vì những phần kiểm tra chỉ là một bài kiến thức mẫu mà học sinh được yêu cầu học. Học sinh muốn biết chính xác bài kiểm tra sẽ hỏi câu gì để chúng có thể học và làm tốt bài kiểm tra không cần phải học những nội dung không cần thiết khác. Điểm số cuối cùng trong một bài kiểm tra có thể là một sự ngạc nhiên hoàn toàn và không thể phản ánh được sự hiểu biết vấn đề của học sinh một cách chính xác. Vì thế việc duy trì ý tưởng rằng làm tốt bài kiểm tra chính là chơi một trò chơi phức tạp với giáo viên, chứ không phải học tập.

Tuy nhiên khi học sinh thường xuyên nhận được thông tin về sự tiến bộ của mình, chúng sẽ tập trung hơn vào việc học. Các em biết chính xác sẽ được đánh giá như thế nào bởi vì những bài đánh giá phản ánh thực chất chất lượng học tập môn học của học sinh. Khi học sinh đi qua chủ đề bài học, các em sẽ nhận được thông tin các em đang học như thế nào, những mục đích cần đạt được là gì, và học sinh có thể làm gì để tiến bộ hơn. Thời điểm kết thúc học kì tới cũng là lúc để học sinh thể hiện những gì các em có thể làm được, các em đã có rất nhiều cơ hội để mở rộng sự hiểu biết và trau dồi kĩ năng, và các em sẽ không ngạc nhiên với kết quả học tập mình đạt được.

Ở những lớp học mà có sự hợp tác giữa học sinh, phụ huynh và giáo viên để luôn luôn đánh giá sự tiến bộ của học sinh đối với những mục đích học tập, thì môi trường lớp học đó việc học sẽ được chú trọng hơn. Học sinh sẽ cảm thấy dễ dàng làm chủ được việc học của mình và có phương pháp học tập tích cực hơn ở trên lớp (Black, et al., 2003, trang 80).